

تغییر میدان اجتماعی شدن از کوچه به فضای مجازی

عکس ژانلین است

دوره کودکی یا دوره نوجوانی تان را به یاد می آورید؟ آن سال ها که کودکان در کوچه ها بازی می کردند: هفت سنگ، فوتبال، معلم بازی و ... کوچه فضایی بود برای اجتماعی شدن افراد. آن ها در کوچه و از طریق تعامل در بازی های کودکانه یا همراهی های نوجوانانه بزرگ شدن را فرامی گرفتند. میدان یا همان زمینه گفت و گوها و تعامل بزرگ سالان هم شب نشینی های خانوادگی یا دوستانه بود. تعطیلات یا یان هفته پارک ها و ویلاقات اطراف شهر رونق می گرفت و مردم زنبیل به دست و خانواده همراه، در دامان طبیعت به بازی و گفت و گو و دیدار گرد هم می آمدند. در این سال های تقریبا دور خبری از تلفن همراه و اینترنت نبود، تلویزیون و رادیو تنها رسانه های جمعی خانواده ها محسوب می شدند و سریال های تلویزیونی و داستان های رادیویی ابزاری برای انتقال تجربه ها و سبک زندگی های متفاوت در میان مردم بودند. تا پای خبر تلویزیون نمی نشستید یا به سفر نمی رفتید، از احوال دیگر اقوام و وقایع مختلف در سطح شهر یا کشور مطلع نمی شدید. به مرور زمان، ابزارهای ارتباطی و روش های مختلف جامعه پذیر شدن نیز تغییر کرد.

دکتر مهتاب علی نژاد
جامعه شناس

نوجوانان امروز با فراگیر شدن استفاده از تلفن همراه، بیشتر زمان فراغت خود را در شبکه های مجازی و اینترنت سپری می کنند. مسیر جامعه پذیری از میدان و زمینه تعامل رودرو و مستقیم در کوچه ها و زمین های خاکی فوتبال محله یا کلاس های آموزشی هنری، به فضاهای مجازی و تعامل های غیرمستقیم انتقال یافته است. علاوه بر آن، شرایط ویژه ای نظیر بحران کرونا قالب کلاس های آموزشی و هنری حضوری را نیز به غیر حضوری و اینترنت تغییر داده است. اگر در گذشته والدین امکان نظارت بر همپای های فرزندان خود و زمین بازی یا گفت و گوی آنان را داشتند و می توانستند نظارت حداکثری بر رفت و آمدها و گروه دوستان داشته باشند یا می توانستند با رفت و آمدها و شب نشینی های

خانوادگی، پیوند ارتباطات اجتماعی فرزندان خود را با کسانی که خودشان مصلحت می دانستند ایجاد یا محکم کنند، امروزه این قدرت نفوذ را از دست داده اند. تلفن همراه به مثابه وسیله ای شخصی و حریم خصوصی، به ابزاری تقریبا خارج از نظارت والدین تبدیل شده است. اگرچه این ابزار در دسترس همه نوجوانان نیست یا آنان که دسترسی دارند تحت نظارت حداقلی و زمان بندی والدین هستند، نمی توان از راهیابی این وسیله به زندگی روزمره نوجوانان چشم پوشید. تغییر میدان اجتماعی شدن را باید پذیرفت و درباره آن بیشتر دانست. یعنی اگر پیش تر والدین درباره کوچه و محله ای که فرزندانشان در آنجا بازی می کردند و دوست پیدا می کردند، باشگاه ورزشی و هنری ای که رفت و آمد می کردند و

خانواده هایی که با آن ها در تماس بودند و پاتوق های حضوری تحقیق و مراقبت داشتند، امروزه باید در باره فضاهای مجازی که با اتصال به اینترنت در دسترس نوجوانان قرار می گیرد تحقیق و مراقبت کنند. متأسفانه از آنجا که مشکلات اشتغال و اقتصادی امروزه والدین را به شدت به خود مشغول کرده، فرصت آنان برای نظارت بر نوجوانان در مقایسه با گذشته کاهش یافته است. از سوی دیگر، تحصیلات و دستیابی به همین رسانه های مجازی سبب شده است شناخت بیشتری از فرزند پروری داشته باشند. این شناخت می تواند در مسیر تحقیق درباره میدان های جدید اجتماعی شدن و رشد فرزندشان به آنان اطلاعات بدهد و یاری رساند. یعنی اگرچه وسایل ارتباطی اینترنتی مخاطرات متعددی ایجاد کرده، به همان نسبت می توان گفت رفاء و دسترسی پذیری های مفیدی در مسیر فرزند پروری به وجود آورده است که اگر والدین دانش استفاده از این ابزار را فراگیرند، خواهند توانست با نگاهی آگاهانه تر بر مسیر رشد فرزند خود نظارت کنند و از دغدغه های نگران کننده پرورشی در عصر کنونی بکاهند. می توان گفت یکی از مهم ترین چالش هایی که والدین امروزی با ابزارهای اینترنت محور و نظارت بر فرزند خود دارد، نداشتن دانش کافی درباره نحوه استفاده از این ابزارها و چگونگی برقراری ارتباط از این طریق به نوجوان یا کودک خود است. آنچه والدین گمان می کنند بین آنان و سبک فرزند پروری شان گسست و اضطراب مضاعف ایجاد کرده است نه تنها این ابزارها و میدان های جدید و فراگیر بلکه تسلط نداشتن بر این ابزارهاست. آیا شما به عنوان مادر یا پدر می توانید بدون نیاز به کمک فرزندان اینترنت منزل یا تلفن

همراهتان را فعال یا موضوعی را در گوگل جست و جو کنید؟ آیا با روش های محدود سازی دسترسی به برخی سایت ها یا کانال های نامناسب برای فرزندان آشنایی دارید؟ آیا مهارت استفاده مناسب از تلفن همراه را می دانید؟ امروزه که زندگی بیشتر جامعه به فضاهای مجازی گره خورده است و دیدارها و گفت و گوها و آموزش ها بدون اینستاگرام، تلگرام، واتس اپ و سایر میدان های اجتماعی مجازی به امری تقریبا ناممکن تبدیل شده است، نمی شود از تغییرهای جافته فرار کرد زیرا قسمت اعظمی از زندگی روزمره در همین میدان های فراگیر انجام می شود. به ویژه در شرایط بحرانی کنونی، از خرید و فروش مواد غذایی گرفته تا خودآموزی ها و کلاس های درس، به دانش درباره این میدان های اجتماعی و حضور در آن ها وابسته است. جدا از اینکه چه آسیب هایی خانواده ها، نوجوانان و روابط اجتماعی را در این میدان ها تهدید می کند شایسته است با توجه به نوع و میزان استفاده ای که از این وسایل ناگزیر ارتباطی دارید، به محاسن و کاربردهای مثبت آن ها نیز توجه کنید. سپس با در نظر داشتن کاربردهای مثبت و بررسی جنبه های منفی و آسیب زا بکوشید دانش خود را درباره استفاده روزمره این میدان های اجتماعی افزایش دهید. نمی شود نیاموخت و بیرون گود نشست و برای نوجوانان ابزار نگرانی کرد که میدان های اجتماعی فرامشی و اینترنتی به آنان آسیب می زنند. قطعا آسیب هایی نیز وارد می کنند، اما نقش شما به عنوان یک والد در کاهش یا افزایش این آسیب ها چه قدر است؟ برای پاسخ به این پرسش، در گام نخست از خود بپرسید: چه قدر در استفاده از اینترنت مهارت دارید؟

اصلی باشید اما باور کنید هیچ کتاب تاریخی ای نمی تواند مثل این قصه به شما جزئیات را بگوید و از احساسات عمیق یک جاسوس پرده بردارد. در ضمن، این را هم در نظر بگیرید که راوی، خود، جاسوس است و ممکن است روایت قصه به قوت قصه هایی که تا کنون خوانده اید نباشد، اما آن قدر کشش دارد که یک نفس تا آخر بخوانید و نقاط ضعفش را فراموش کنید.

روح گریان من
• نویسنده: کیم هیون هی
• مترجم: فرشاد رضایی

آمیخته اند و حتی برای جذاب تر شدن ممکن است از بزرگ نمایی خالی نباشند، اما برای فهم شخصی تاریخ منابع مناسبی هستند. داستان ها ما را با خود به دل رویدادها می برند و رنج و درد و فرسایش آدم ها را از زبان خودشان و از زاویه دید بازیگران تاریخ نشان می دهند. بگذارد با معرفی کتاب امروز، مسئله را برایتان ساده تر کنم. آیا هیچ وقت مایل بوده اید از شرایط عجیب کره شمالی سر در بیاورید و بفهمید زیر پوست آن دیکتاتوری ترسناک چه حوادثی در جریان است؟ بله! کتاب های تاریخی زیادی وجود ندارند که شما را به سادگی به جواب سؤالتان برسانند اما رمان هایی هستند که مدعی اند داستان واقعی را روایت می کنند! یکی از این داستان های واقعی کتاب «روح گریان من» است، ساد و خطی از جریان ورود او به سازمان جاسوسی کشورش و آموزش های سخت و طاقت فرسا برای آمادگی برای مأموریتی بزرگ. داستان با ترسیم فضای محاکمه کیم هیون هی، زن جاسوس کره شمالی که در کره جنوبی دستگیر شده است، آغاز می شود. بعد در یک برگشت داستانی، راوی شروع می کند به بیان سرنوشت پرفراز و نشیبی که او را به این محکمه کشانده است. «روح گریان من» داستان تأثیر گذاری است از دیکتاتوری مهیبی که می تواند آزادی کودکانش را ببلعد و به جای آن، یک مشت آموزش های ایدئولوژیک در مغزشان فرو کند. آموزش هایی که می تواند از آن ها آدم هایی خطرناک بسازد برای مأموریت های ضد بشری، چیزی شبیه داعش! البته همین داستان پرکشش و جذاب را هم با دیدی نقاد و پرسشگر بخوانید. همه آن را نپذیرید و برای پرسش های اصلی تان به دنبال منابع

الهام یوسفی
فعال فرهنگی

زنی با ظاهر جنگنده و روح گریان!

ما آدم هایی علاقه مند به تاریخ اما کم حوصله هستیم. دوست داریم بدانیم در ۴ سوی جهان چه اتفاقاتی در طول تاریخ روی داده است اما حوصله نداریم سراغ منابع برویم و اصل قصه را در یابیم. ما آدم های کم حوصله بهتر است به جای خواندن روایت های سخت تاریخی، از مسیر قصه به تاریخ پل بزنیم. البته که هیچ وقت نباید مسیر قصه را به راه فهم درست تاریخ تعبیر کرد اما این مسیر دست کم این امتیاز را دارد که برای برخی پرسش ها و ابهام های ما پاسخ هایی ددستی و ساده بدهد، پاسخ هایی که ما را به سمت خوانش جدی تر تاریخ ببرد. پس حتی آدم های بی حوصله هم لازم نیست مسیر علاقه شان را تغییر دهند یا کنجکاو و پرسش های تاریخی شان را نادیده بگیرند بلکه باید اندکی تغییر مسیر دهند و به جای مراجعه به کتاب های تاریخی، برای فهم و درک نسبی تاریخ سراغ داستان بروند. باز هم تکرار می کنیم که داستان های تاریخی منابع مناسبی برای ارجاع نیستند چون به طبع با تخیل نویسنده

ایران خدمت

غلامرضا آذری خاکستر
رئیس پژوهشگر

اتومبیل رانی
زنان مشهدی

امروزه خودرو و روش استفاده از آن با زندگی روزمره مردم گره خورده است. وقتی حدود ۱۱۹ سال پیش نخستین خودرو وارد ایران شد، به مرور به سایر نقاط ایران هم رسید. به نظر می رسد نخستین خودرو اواخر قاجار وارد مشهد شده است. روزنامه نوبهار ۲۶ صفر ۱۳۳۲ ورود نخستین خودرو به مشهد را در گزارشی شرح داده است: چند روز قبل یک دستگاه اتومبیل از راه تهران وارد مشهد شد. این اول اتومبیلی است که به خراسان آمده و مقدم آن را باید محترم شمرد زیرا شمایل میمون اتومبیل دلیل هیکل مقدس ماشین های بخاری و ترن های زیننده است. صاحب اتومبیل دکتر پوزین آلمانی، نماینده فابریک، است. این اتومبیل از انزلی به رشت و قزوین و از آنجا به همدان و اصفهان و شیراز و کرمانشاه و عراق و تهران سیر کرده و از طهران هم به مشهد آمده است. طول مسافرت اتومبیل از طهران تا مشهد ۱۹ روز بوده ولی حساب پیمایش راه و حرکت اتومبیل کلا در تمام مسافرت ۴۲ ساعت بوده است.

این خودرو حدود یک ماه در مشهد توقف می کند. سپس از راه تربت و کاشمر، به کرمان می رود و از آنجا به یزد و از یزد به اصفهان و از آنجا به بغداد. به نظر می رسد مأموریت دکتر مزبور را جع به امور تجارتی است.

با زیاد شدن تعداد خودروها گاراژهایی در مناطق مختلف مشهد ایجاد می شوند که محل جابه جایی و حمل و نقل مسافران و وائران حرم مطهر از مشهد به دیگر مناطق مختلف ایران هستند. تهران، تبریز، قزوین، قم، اصفهان، افغانستان، یزد، زاهدان، بیرجند و ... به طوری که اوایل قرن حاضر، ۲۰ گاراژ در نقاط مختلف از جمله خارج دروازه ارگ، خیابان تهران، خیابان سفلی، بالاخیابان، فلکه جنوبی و خیابان طبرسی قرار داشته اند.

گاراژهای اطمینان، سعادت، توسلی، توکلی، نشان، وطن و حسینی از قدیمی ترین گاراژهای مشهدند. در سال ۱۳۱۲ در شهر مشهد ۱۵۳ خودرو شخصی و ۱۳ اتوبوس وجود داشته است. با ازدیاد ماشین ها علاقه مردم به آموزش رانندگی شکل می گیرد و سال ۱۳۰۴ شهر مشهد شاهد تأسیس نخستین آموزشگاه رانندگی است.

پرنده نخستین بار در شهر مشهد آموزشگاه رانندگی دایر می کند. این آموزشگاه به احتمال در سال ۱۳۰۴ خورشیدی راه اندازی می شود و به دارالشوهر پرنده مشهور بوده است. در دوره پهلوی اول، شاهد تأسیس آموزشگاه رانندگی برای بانوان شهر مشهد هستیم. روزنامه آفتاب شرق ۸ بهمن ۱۳۱۵ با انتشار متن آگهی افتتاح آموزشگاه رانندگی ویژه بانوان، به اطلاع شهروندان رسانده است: برای کمک به پیشرفت بانوان، پرنده، متخصص فن اتومبیل رانی، با تصویب بانوی خود، حاضر شده است خواتین محترمه را در مقابل ۵۰۰ ریال حق التعليم، در ۳۵ مشق، کاملاً رانندگی و جزئی میکانیک لازم را با اتومبیل کالسکه نو بیاموزد. آموختن میکانیک کامل اتومبیل مستلزم پرداخت ۲۵۰ ریال حق التعليم و ۱۳۰ ساعت وقت است. به منزل پرنده واقع در خارج، دروازه سراب، اراضی سعادیاد، مراجعه و برای اخذ توضیحات دیگر، تلفن نمایند.

نمی شود
نیاموخت و بیرون
گود نشست و
برای نوجوانان
ابراز نگرانی کرد
که میدان های
اجتماعی فرامشی
و اینترنتی به آنان
آسیب می زنند.
قطعا آسیب هایی
نیز وارد می کنند،
اما نقش شما به
عنوان یک والد در
کاهش یا افزایش
این آسیب ها
چه قدر است؟

(۴)

شهربانو

ضمیمه روزنامه شهرآرا
صاحب امتیاز:
شهرداری مشهد
مدیرمسئول و سردبیر:
سید هادی فیاضی
مسئول ضمیمه
حمیده وحیدی

راه اندازی ۴۰ دانشگاه ویژه زنان در ۴ دهه گذشته

نیره قوی، رئیس پژوهشکده فرهنگ و دین، گفت: در مجلس شورای اسلامی ۲۰۰ مصوبه قانونی درباره بانوان به تصویب رسیده است. هم چنین تعداد دانشگاه های ویژه زنان قبل از انقلاب تنها یک مورد بوده که پس از انقلاب به ۴۰ دانشگاه رسیده است.